

DOI: 10.20535/2522-1078.2025.2(18).335978

ROR: 04ft5hg27

УДК 070.4:766:343.3/.7

Надходження до редакції: 22.08.2025

Прийняття до друку: 14.08.2025

Кодацька Н. О.

канд. соц. наук, доц., завідувач кафедри журналістики Університету митної справи та фінансів, м. Дніпро, Україна

dom1237@gmail.com

ORCID: 0000-0003-0516-5333

Сенкевич Г. А.

канд. наук із соц. комунікацій, доц. кафедри журналістики Університету митної справи та фінансів, м. Дніпро, Україна

gen.senkevich@gmail.com

ORCID: 0000-0003-0528-8210

Обласова О. І.

канд. іст. наук, доц. кафедри журналістики Університету митної справи та фінансів, м. Дніпро, Україна

jaskrava.kraina@gmail.com

ORCID: 0000-0002-4898-1560

Kodatska N.

PhD in Sociology, Docent, the Head of Journalism, Department, University of Customs and Finance, Dnipro, Ukraine

dom1237@gmail.com

ORCID: 0000-0003-0516-5333

Senkevych H.

Associate Professor, PhD, University of Customs and Finance, Dnipro, Ukraine

gen.senkevich@gmail.com

ORCID: 0000-0003-0528-8210

Oblasova O.

PhD in History, Associate Professor, Department of Journalism, University of Customs and Finance, Dnipro, Ukraine

jaskrava.kraina@gmail.com

ORCID: 0000-0002-4898-1560

ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОГРАФІКИ ДЛЯ ФІКСАЦІЇ І РОЗСЛІДУВАННЯ ВОЄННИХ ЗЛОЧИНІВ В УКРАЇНІ

APPLICATION OF INFOGRAPHICS FOR THE RECORDING AND INVESTIGATION OF WAR CRIMES IN UKRAINE

Анотація. У статті розглянуто застосування інфографіки як інформаційного жанру журналістики в процесі фіксації та розслідування воєнних злочинів під час російської збройної агресії проти України. Визначена її роль у сприйнятті інформації аудиторією у зв'язку з поширенням попиту споживача на візуалізацію даних в умовах інформаційної війни. Наведено приклади ефективного та збалансованого використання інфографічного продукту для масової аудиторії. Визначена роль медіа та громадських організацій у фіксації та розслідуванні воєнних злочинів. Авторами сфокусовано увагу на вдалих рішеннях у дизайні інфографічних макетів як складників інформаційного контенту. У статті обґрунтовано сучасні вимоги до якісної інфографіки, яка допомагає споживачеві

аналізувати поточну ситуацію, а також робити висновки щодо причин її виникнення. Надана оцінка ефективності інформаційних продуктів окремих структур шляхом аналізу їхніх сайтів та сторінок у соціальних мережах.

Наукова новизна отриманих результатів полягає в спробі визначити ключову роль інфографіки у наданні повноцінного уявлення про системну геноцидну політику по відношенню до України з боку російської федерації в конкретному просторовочасовому континуумі.

Практична цінність отриманих результатів полягає в тому, що вони можуть бути застосовані під час викладання в університетах академічних дисциплін як обов'язкового, так і вибіркового циклу для студентів, які навчаються на спеціальності «061 Журналістика». Подальше дослідження в обраному напрямі може бути спрямовано на формуванні навичок створення якісної інфографіки журналістом як запорукою його вдалої професійної діяльності, на необхідності формування цих вмінь і компетентностей у блогерів, дописувачів у соціальних мережах, всіх, хто має стосунок до створення контенту.

Ключові слова: інфографіка, дизайн, воєнний злочин, розслідування, геноцид.

Abstract. The article examines the use of infographics as an information genre of journalism in the process of recording and investigating war crimes during the Russian armed aggression against Ukraine. Its role in the perception of information by the audience is determined in connection with the spread of consumer demand for data visualization in the conditions of information warfare. Examples of effective and balanced use of infographic products for a mass audience are given. The role of the media and public organizations in recording and investigating war crimes is determined. The author focuses on successful design solutions for creating infographic layouts that are part of the content. The article substantiates modern requirements for high-quality infographics, which help the consumer of information analyze the current situation, as well as draw conclusions about the causes of its occurrence. An assessment of the effectiveness of information products of individual structures is provided by analyzing their websites and pages in social networks.

The scientific novelty of the results obtained lies in an attempt to determine the key role of infographics in providing a full picture of the systemic genocidal policy towards Ukraine by the Russian Federation in a specific space-time continuum.

The practical value of the results obtained lies in the fact that they can be applied when teaching academic disciplines at universities, both in the mandatory and elective cycles for students studying in the specialty "061 Journalism". Further research in the chosen direction can be aimed at forming the skills of creating high-quality infographics by a journalist as a guarantee of his successful professional activity, at the need to form these skills and competencies in bloggers, contributors in social networks, and everyone who is related to content creation.

Key words: infographics, design, war crime, investigation, genocide.

Постановка проблеми. Сьогодні український інформаційний простір характеризується великою кількістю матеріалів на воєнну тематику, адже російська збройна агресія кинула виклик всьому українському народу, який захищає своє право на життя і свободу. Інформаційні повідомлення з фронту, офіційні зведення, аналітичні матеріали експертів та багато численні трагічні історії відкривають можливість зрозуміти українцям та всьому світу, що насправді відбувається на українській землі.

У потужному інформаційному потоці центральне місце займають статті та сюжети про масові злочини агресора — знущання, катування та знищення наших військовослужбовців та цивільних громадян, що безперечно є не розрізненими фактами, а частиною спланованої геноцидної політики, спрямованої на знищення української нації. Зрозуміти це мають допомогти не тільки матеріали офіційних державних джерел, а й журналістські творчі роботи всієї медійної спільноти. Передусім йдеться про фіксацію та розслідування воєнних злочинів. Кожен жахливий епізод, будь-яка трагічна людська доля мають бути зфільмованими, записаними, задокументованими.

Час потребує від медійників та інших авторів контенту зрозумілих якісних матеріалів, тобто перевірених, підтверджених фактами та коментарями експертів. Зазначимо, що характерною рисою нового, воєнного обличчя преси є все більша її візуалізація. Одним з нових її інструментів є інфографіка. На думку О. Швед, сутність інфографіки виходить не обмежується ілюструванням, «вона є синтетичною формою організації журналістського матеріалу, повідомлення, яке включає в себе, по-перше, візуальні елементи, а по-друге, тексти, які пояснюють ці візуальні елементи» [16, с. 308]. Вона додає повідомленням зрозумілості, естетичної привабливості, інформативності, що дозволяє читацькій та глядацькій аудиторіям зрозуміти не тільки звичайний перебіг фактів, а ще й викликати у споживача інформації певну емоцію.

Інфографіка доповнює мову контенту, її графічні елементи та кольорові контрасти народжують певні образи у свідомості споживача, і це, на думку авторів, є актом успішної комунікації, котра вкрай важлива у воєнний час. Таке синкретичне об'єднання слова і зображення можна назвати своєрідним кодом для журналіста по відношенню до споживача інформації, найвищим проявом його професійної майстерності.

Отже, будь-яка інформація наразі не може бути ефективною без якісної інформаційної графіки. Досягнення якості необхідно поєднати

в одному рішенні дві складові частини — текстову і дизайнерську, тобто передбачається об'єднання зусиль журналіста, який надає відомості, і дизайнера, який ці відомості візуалізує. Проте, завдяки сьогоdnішнім технічним можливостям і новітнім комунікаційним методикам ці завдання здатна виконувати і одна людина, за умов якщо вона є професіоналом у галузі журналістики і графічного дизайну одночасно. Останнім часом це підтверджують творчі журналістські роботи як відомих українських майстрів пера, так і авторів, що тільки починають свою кар'єру. Вони дають можливість знати правду про війну з усіма її жахами і поневіряннями.

В умовах доступності цифрових і мобільних технологій війна як найбільша психосоціальна криза провокує до надактивного продукування візуального контенту (професійного й користувацького) задля видимості злочину й подвигу, фіксації і репрезентації особистого досвіду проживання/переживання. Однак емоційна надмірність візуального контенту окреслює рівні чутливості, коли «ми бачимо межу нашої здатності бачити» [6, с. 39].

Необхідність дослідження запропонованої проблеми зумовлена передусім загостренням інформаційної війни з агресором, яка набуває нових технологічних форм. В першу чергу це стосується розповсюдження ворогом фейків за допомогою тролів, ботів, інших технологічних засобів. Спотворення фактів щодо цілей і завдань агресії, зменшення масштабів злочинів проти українського суспільства є головними елементами політики геноциду та імперіалізму. Якісна інфографіка як невід'ємний складник інформації, як і слово, стає зброєю в умовах інформаційної війни, наближаючи нашу перемогу.

У сучасному українському науковому дискурсі проблема візуалізації інформації достатньою мірою розроблена. Так роль засобів візуальної комунікації окреслила О. Головка, практику використання інфографіки у друкованих медіа проаналізувала Г. Волинець, особливості інфографіки як засобу візуальних комунікацій розглядала О. Швед, напрацювання щодо визначення якісної інфографіки зробила Д. Шабаниця. Наукові роботи Л. Зайко, О. Андросович, І. Сакун теж сприяли дослідженню інфографіки як явища та її вплив на свідомість людини.

Проте, окреслена тема, на думку авторів, потребує подальшого вивчення, оскільки вона дуже залежна від засобів сучасної комунікації та технологій, які в умовах війни стрімко розвиваються.

Мета та завдання. Метою статті є дослідження ролі інфографіки у фіксації та розслідуванні воєнних злочинів в Україні під час російської збройної агресії.

Методи. Для досягнення мети дослідження використано методи: контент-аналізу — для створення чіткого уявлення про об'єкт дослідження; порівняння та моніторингу — для відстеження динаміки змін, що відбуваються; групування розрізнених даних — для систематизації інформації; аналізу, синтезу — для визначення особливостей візуалізації контенту; спостереження, опису та оцінювання; узагальнення — для формування висновків.

Результати дослідження. Останнім часом значна частина зарубіжних дослідників візуальної комунікації вважає, що інфографіка у чистому вигляді не є ані дизайнерським рішенням, ані ілюстрацією. Серед них Едвард Тафті, професор Йельського університету, автор книг «Visual Display of Quantitative Information», «Visual Explanations»; Альберто Каіро — арт-директор медіахолдинга «O Globo», автор книг «Sailing to the Future» та «Information Visualisation in the News: Print and Multimedia Infographics Storytelling»; Найджел Холмес — директор фірми з виробництва інфографіки «Explanation Graphics», автор книг «Wordless Diagrams», «Pictograms»; Хав'єр Ерпеа — організатор міжнародного конкурсу-самміту з інфографіки «Malofiej Infographics Awards», автор численних статей з інфографіки [16, с. 308]. На їхнє переконання, інформаційна графіка є формою передачі інформаційних повідомлень, але з використанням елементів дизайну.

На думку О. А. Головки, інфографіка — це не лише окремий знак або ілюстрація — це сукупність багатьох факторів, які мають смислове навантаження, інформаційне, пояснювальне тощо. Інфографіка у сучасному інформаційному світі — одна з форм комунікацій, яка відіграє важливу роль у передачі даних, фактів, подій [4, с. 20].

І. С. Сакун стверджує, що інфографіка забезпечує наочне і зручне представлення інформації в графічному дизайні. Вона застосовується при вирішенні різних завдань і найбільш ефективна у випадках, коли необхідно показати пристрій або алгоритм роботи чогось, співвідношення об'єктів у часі і просторі, продемонструвати тенденцію, організувати великі обсяги однорідної інформації, відобразити технологічний або комерційний процес тощо [12].

Як бачимо, науковий дискурс щодо уніфікованого визначення інфографіки має продовження, учені до сих пір не можуть чітко окреслити

риси інфографічного продукту як окремого творчого явища. Однак її роль у впливі на споживача інформації визначена вже давно, і вона не підлягає сумніву.

В умовах війни дуже важливо формувати якісний інформаційний простір, який передбачає наявність перевірених фактів, професійних коментарів, відмову від маніпулювання громадською думкою на основі спотворених даних та фейкових наративів, які розробляє ціла армія ворожих пропагандистів. Наразі актуальною залишається теза про якість медійного контенту, питання формування політичної грамотності та медіаграмотності в українському суспільстві з метою недопущення перекручування інформації для уникнення маніпуляції свідомістю аудиторії, уникнення дезінформації та маніпулятивних практик загалом [6, с. 172]. Тому «...потрібно постійно боротися за медіаувагу аудиторії та спокусою перед добре зрежисованим терористичним контентом» [9, с. 74].

Передусім йдеться про фіксацію та розслідування воєнних злочинів, котрі ворожа пропаганда подає у сфальшованому вигляді, або замовчує зовсім. Це є завданням спеціалізованих державних структур, які не тільки їх збирають та документують, а ще й структурують. Злочини проти особистості, проти культурної спадщини, проти національної безпеки, майнові — цей перелік є доволі довгим, і споживачеві інформації іноді дуже важко розібратися у потужному інформаційному потоці.

Фіксація і розслідування воєнних злочинів є доволі складним процесом, оскільки він вимагає спеціалізованих знань та навичок і вміння працювати з великими обсягами інформації. У ході російсько-української війни Україна для кримінального переслідування за воєнні злочини обрала «внутрішню модель» із застосуванням комплементарного принципу переслідування (принцип міжнародного права, який означає, що міжнародні суди для переслідування за воєнні злочини мають комплементарний характер до національних судів, тобто виступають доповненням, а не заміщенням національної юрисдикції), що дозволяє максимально притягнути осіб винних у вчинення воєнних злочинів до відповідальності засобами національних органів розслідування, прокуратури і суду [1, с. 564].

Існують декілька державних спеціалізованих організацій та установ, в чій обов'язки виконання цієї роботи: Національна поліція України, СБУ, ДБР, НАБУ, Генеральна прокуратура. Їхні служби зв'язків з громадськістю завжди надають якісні і своєчасні повідомлення і завдяки широкому використанню інфографіки (мал. 1).



Мал. 1. Кримінальні провадження ДБР станом на 1 липня 2025 року[5].

Означені структури мають напрацьовані алгоритми у своїй діяльності у вигляді спеціально розроблених стандартів, що полегшує їхній подальший рух. Стандарти розслідування воєнних злочинів покликані узагальнити кращі міжнародні та вітчизняні практики розслідування воєнних злочинів, надати необхідні знання щодо предмета доказування і правил кваліфікації випадків порушення законів та звичаїв війни, допомогти із визначенням пріоритетів під час досудового розслідування, а також надати нагальні інструменти для збирання доказів [10, с. 7].

Проте громадські організації та журналістська спільнота теж долучилися до даного процесу з перших днів агресії. 34 правозахисних організацій України започаткували Коаліцію документування воєнних злочинів «Україна. П'ять ранку/Ukraine. Five AM Coalition». До неї, зокрема, увійшли Українська Гельсінська спілка з прав людини, Ukrainian Legal Advisory Group, Регіональний центр прав людини, Медійна ініціатива за права людини, Харківський інститут соціальних досліджень, фундація DEJURE [11]. Завдяки їхнім матеріалам українське суспільство в цілому отримує якісну інформацію про масштаби кривавих злочинів.

Представники ЗМІ не лише інформують суспільство щодо перебігу подій на фронті, а й проводять власні розслідування, які дають змогу викрити російських загарбників та злочинців, які брали чи беруть участь

у катуванні військових та цивільних, грабуванні мирного населення та відкритому геноциді українського народу [8]. Ми вдячні українським розслідувачам Євгену Малолітці, Мстиславу Чернову, Валерії Єгошиній, Кірі Толстяковій, Єлизаветі Сурначовій, Данилу Беловодьєву, Лесі Івановій, Євгенії Моторевській іншим майстрам і майстриням розслідування за їхні цікаві та сміливі роботи.

Російське вторгнення в Україну спричинило економічні, соціальні потрясіння, що вразило мільйони людей, зокрема, 6,5 млн українців вирішили до сусідніх країн, також частина українців долучилася до Сил оборони України. Втрата робочих рук сукупно з суттєвими руйнуваннями підприємств, об'єктів інфраструктури завдали непоправної шкоди українській економіці і вплинули на країни, що пов'язані з Україною економічними зв'язками [2, с. 8].

Спектр журналістських досліджень і розслідувань під час війни доволі широкий, інколи йдеться про злочини, які своєю масовістю та жорстокістю викликають справжній шок, а мають місце майнові, економічні, злочини проти культурної спадщини (мал. 2) тощо. Вони менш сенсаційні, однак теж є складниками геноцидної політики проти українського народу.



Мал. 2. Зафіксовані воєнні злочини проти культурної спадщини України станом на травень 2022 року [15].



Мал. 3. Кількість задокументованих воєнних злочинів по областях станом на квітень 2024 року [14].



Мал. 4. Приклад класифікації воєнних злочинів [3].

Варто також розуміти, що інфографіка не тільки покращує сприйняття інформації реципієнтом шляхом впорядкування, систематизації, структуризації даних (мал. 3, мал. 4), а ще й дисциплінує самого автора, примушуючи його до системності та збалансованості при викладенні матеріалу (за відсутністю стандартів, як у правоохоронних та правозахисних структур). Тому спокуси, гонитва за сенсацією відходять на другий план, залишаючи у центрі уваги перевірку фактажу та доказовість контенту.

Зазвичай пересічний громадянин користується джерелами, які викликають у нього довіру, тобто він формує їхній авторитет і професійну репутацію, що є складниками ефективності. Для оцінки ефективності сайту використовують кілька метрик, які поєднують загальною назвою: ключові показники ефективності (key performance indicator або KPI). Ці метрики потрібні для того, щоб розуміти, наскільки ефективно працює інтернет-маркетинг на кожному з етапів взаємодії з клієнтом [13].

Передусім йдеться про кількість лідів, що є безпосередньою реакцією користувача, показник конверсії (вказує, який відсоток відвідувачів зацікавився даним продуктом), деякі інші показники. Приблизно за аналогічними критеріями вимірюється і ефективність сторінки у соціальній мережі, де також реакція користувача або відвідувача є головним показником.

Автори переконані, що інфографіка є одним з головних факторів, які спонукають користувача до реакції. На джерелах, де збільшується обсяг діаграм, картограм, анімації завжди спостерігається позитивна динаміка відвідування та зростає загальна кількість користувачів. Більшість офіційних джерел мають не тільки зручні інтерфейси, структуровані розділи та рубрикатори, а ще й візуально привабливі повідомлення, в яких ілюстрація займає важливе місце. Прикладом може бути сайт Державного бюро розслідувань, де інфографіка виділена навіть в окремий підрозділ. На ньому розташовані зручні посилання на сторінки у соціальних мережах, на яких інформація може подаватися в іншому форматі, але обов'язково з ілюстративним матеріалом. Так, тільки сторінка Facebook нараховує 81 тисячу підписників, крім того ДБР має свої сторінки у Instagram, Telegram, Twitter, Youtube.

Деякі інформаційні агентства теж мають тенденцію до збільшення обсягу інфографіки на своїх ресурсах. Прикладом можуть бути Волинські новини, Укрінформ. На них контент часто доповнюється фотографією і інфографікою одночасно, що є своєрідним симбіозом. Відповідно, це

позначається і на кількості користувачів означених джерел: тільки на Facebook Волинські новини мають 106 тисяч підписників, Укрінформ, відповідно, 164 тисячі.

Сайт громадської організації Українська Гельсінська спілка з прав людини теж приділяє значну увагу інфографічним продуктам, що безумовно підвищує авторитет цієї правозахисної структури (однієї з найвідоміших) серед українців. Вона має також сторінки у Facebook, Instagram, Telegram з достатньо високим рейтингом серед джерел подібного спрямування.

Висновки.

1. В процесах фіксації і розслідуванні воєнних злочинів в Україні, спричинених російськими агресорами, інфографіка як частина контенту відіграє ключову роль. Вона допомагає користувачеві інформації не тільки дізнаватись про розрізнені факти жакхливих вчинків окупанта, а ще й про наміри країни-агресора по відношенню до українського народу як до суб'єкта національної ідентичності. Загальна політика тотального геноциду виявляється у тому числі за допомогою інфографіки шляхом систематизації, структуруванню злочинів, демонстрації їхньої динаміки у реальних просторовому та часовому середовищах.

2. Медіа й громадські організації в Україні роблять вагомий внесок у справу фіксації та розслідування воєнних злочинів, працюючи паралельно зі спеціалізованими установами.

3. В українському інформаційному просторі збільшується попит на візуалізацію даних, у тому числі на інфографіку як на її невід'ємну складову.

4. Рейтинг медіа зростає пропорційно використанню ним інфографічних продуктів. Від їхньої якості залежить репутація джерела інформації, ступінь його обізнаності та рівень довіри споживача.

5. Професійна діяльність вимагає від журналіста володіння навичками створенню різних типів інфографічного продукту відповідно до редакційного завдання, власної ініціативи чи побажання користувача інформації.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Боровик А. В. Роль прокуратури у документуванні розслідування воєнних злочинів в ході російсько-української війни. Юридичний науковий електронний журнал. № 2, 2024 р. URL: http://www.lsej.org.ua/2_2024/141.pdf.

2. Вашист К., Азімова О., Хантер Л. Вплив війни в Україні на світову економіку: огляд зарубіжних медіа. *Obraz*, 2022. Vol. 3 (40). Р. 6–16.
3. Волинські новини. Росія скоїла в Україні 22,5 тисячі воєнних злочинів. Інфографіка. URL: <https://www.volynnews.com/news/all/rosiia-skoyila-v-ukrayini-225-tysiachi-voyennykh-zlochyniv-infohrafika/>.
4. Головка О. А. Роль засобів візуальної комунікації на прикладі інфографіки для дітей. *Обрії друкарства*. № 1 (2016). С. 18–25.
5. Державне бюро розслідувань. Офіційний сайт. З початку року ДБР передало до суду понад 4 тисячі обвинувальних актів (ІНФОГРАФІКА). URL: <https://dbr.gov.ua/news/z-pochatku-roku-dbr-peredalo-do-sudu-ponad-4-tisyachi-obvinuvalnih-aktiv>.
6. Зайко Л. Я., Андросович О. і., Лиса І. В. Роль медіа та політичного PR у консолідації українського суспільства. *Вчені записки Таврійського національного університету імені в. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика*. 2023. Т. 34 (73). № 2. Ч. 2. С. 169–174.
7. Лисенко Л. Криза етики візуальної репрезентації війни (вимір фотографії). *Obraz*, 2023. Vol.3 (43). Р. 37–46.
8. Мазниця Є. Знайти кожного: як українські журналісти розслідують воєнні злочини росіян. URL: <https://sil.media/p/znaiti-kozhnogo-iak-ukrayinski-zhurnalisti-rozsliduiut-voienni-zlochini-rosiian-817295-11825>.
9. Мисловський І. Ризики симбіотичних зв'язків тероризму й масмедіа у висвітленні збройної агресії РФ проти України. *Obraz*, 2024. Vol.1 (44). Р. 72–82.
10. Пашковський М. І., Крапивін Є. О. та ін. Стандарти розслідування воєнних злочинів. Загальна частина. Методичні рекомендації. Київ, Право-Justice. 2023. 108 с.
11. Прізова В. Воєнні злочини РФ в Україні: громадські організації, що документують їх та збирають свідчення для трибуналу. URL: <https://suspilne.media/523271-voenni-zlocini-rf-v-ukraini-gromadski-organizacii-so-dokumentuut-ih-ta-zbiraut-svidcenna-dla-tribunalu/>.
12. Сакун І. С. Інформаційна графіка: до питання термінології. Теорія та практика дизайну. 2012. Вип. 2. С. 113–119. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/tprd_2012_2_23.
13. Ткаченко А. Як оцінити ефективність сайту. URL: <https://wezom.com.ua/ua/blog/kak-otsenit-effektivnost-sajta>.
14. Українська Гельсінська спілка за права людини. 2554 епізодів та 881 постраждала людина: огляд задокументованих воєнних злочинів у квітні 2024

поку. URL: <https://www.helsinki.org.ua/articles/2554-epizody-ta-881-postrazhdala-liudyna-ohliad-zadokumentovanykh-voiennykh-zlochyniv-ukvitni-2024-roku/>.

15. Укрінформ. В Україні зафіксували понад 350 воєнних злочинів проти культурної спадщини. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3488270-v-ukraini-zafiksuvali-ponad-350-voennih-zlociniv-proti-kulturnoi-spadsini.html>.
16. Швед О. В. Інфографіка як засіб візуальної комунікації в сучасній журналістиці. Гуманітарна освіта у технічних вищих навчальних закладах. 2014. Вип. 30. С. 305–313.

REFERENCES

1. Borovyk, A. V. (2024). The role of the prosecutor's office in documenting the investigation of war crimes during the Russian-Ukrainian war. *Legal Scientific Electronic Journal*, (2). http://www.lsej.org.ua/2_2024/141.pdf.
2. Vashist, K., Azimova, O., & Hunter, L. (2022). The impact of the war in Ukraine on the world economy: A review of foreign media. *Obraz*, 3(40), 6–16.
3. Volyn News. (2022). Russia committed 22.5 thousand war crimes in Ukraine. Infographics. <https://www.volynnews.com/news/all/rosiia-skoyila-v-ukrayini-225-tysiachi-voyennykh-zlochyniv-infohrafika/>.
4. Golovko, O. A. (2016). The role of visual communication tools on the example of infographics for children. *Printing Horizon*, (1), 18–25.
5. State Bureau of Investigation. (2025). Official website. Since the beginning of the year, the State Bureau of Investigation has submitted more than 4 thousand indictments to the court (infographics). <https://dbr.gov.ua/news/z-pochatku-roku-dbr-peredalo-do-sudu-ponad-4-tisyachi-obvinuvalnih-aktiv>.
6. Zaiko, L. Ya., Androsovykh, O. I., & Lysa, I. V. (2023). The role of media and political PR in the consolidation of Ukrainian society. *Scholarly Notes of the Tavria National University named after V. I. Vernadsky. Series: Philology. Journalism*, 34(73)(2), 169–174.
7. Lysenko, L. (2023). The crisis of ethics in the visual representation of war (the dimension of photography). *Obraz*, 3(43), 37–46.
8. Maznytsia, Y. (2025). Finding everyone: How Ukrainian journalists investigate Russian war crimes. <https://sil.media/p/znaiti-kozhnogo-iak-ukrayinski-zhurnalisti-rozsliduiut-voienni-zlochyni-rosiian-817295-11825>.

9. Myslovsky, I. (2024). The risks of symbiotic relationships of terrorism and mass media in coverage of the armed aggression of the Russian Federation against Ukraine. *Obraz*, 1(44), 72–82.
10. Pashkovsky, M. I., Krapyvin, E. O., et al. (2023). Standards for the investigation of war crimes. General part. Methodological recommendations. Kyiv : Pravo-Justice.
11. Prizova, V. (2023). War crimes of the Russian Federation in Ukraine: public organizations that document them and collect evidence for the tribunal. <https://suspihne.media/523271-voenni-zlocini-rf-v-ukraini-gromadski-organizacii-so-dokumentuut-ih-ta-zbiraut-svidcenna-dla-tribunalu/>.
12. Sakun I. S. Information graphics: On the issue of terminology. *Theory and Practice of Design*, (2), 113–119. http://nbuv.gov.ua/UJRN/tprd_2012_2_23.
13. Tkachenko A. (2019). How to evaluate the effectiveness of the site. <https://wezom.com.ua/ua/blog/kak-otsenit-effektivnost-sajta>.
14. Ukrainian Helsinki Human Rights Union. (2024). 2554 episodes and 881 victims: a review of documented war crimes in April 2024. <https://www.helsinki.org.ua/articles/2554-epizody-ta-881-postrazhdala-liudyna-ohliad-zadokumentovanykh-voiennykh-zlochyniv-u-kvitni-2024-roku/>.
15. Ukrinform. (2022). Over 350 war crimes against cultural heritage recorded in Ukraine. <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3488270-v-ukraini-zafiksuvali-ponad-350-voennih-zlociniv-proti-kulturnoi-spadsini.html>.
16. Shved, O. V. (2014). Infographics as a means of visual communication in modern journalism. *Humanitarian Education in Technical Higher Educational Institutions*, (30), 305–313.